

Handläggare
Peter Alexanderson
Telefon: 08-508 33 714

Till
Utbildningsnämnden
2015-06-11

Årsrapport 2014, utbildningsnämnden

Yttrande över rapport från stadsrevisionen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande godkänns och överlämnas till stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2014.

Lena Holmdahl
T.f. utbildningsdirektör

Sammanfattning

Revisionskontoret granskar varje år nämndens verksamhet. Granskningen omfattar nämndens planering och uppföljning i verksamhetsplan, tertialrapporter och verksamhetsberättelse. Revisionen granskar också hur delar av verksamheten fungerar i förhållande till lagstiftning, regler och föreskrifter.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning av utbildningsnämndens verksamhet 2014 är att:

- Utbildningsnämnden inte helt har bedrivit verksamheten på ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden delvis uppnår fullmäktiges verksamhetsmål.
- Den interna kontrollen i huvudsak varit tillräcklig.
- Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

I förvaltningens svar hänvisas till utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för beskrivning av de överväganden som görs när nämnden bedömer sin måluppfyllelse.

Förvaltningen redogör även för förändringar av rutiner som gjorts eller kommer att göras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag.

Stadsrevisionen har granskat utbildningsnämndens verksamhet 2014. Granskningen har sammanfattats i en rapport som bifogas. Utbildningsnämnden yttrar sig i ärendet över den granskning revisorerna gjort.

I revisionsberättelsen för 2014 tillstyrker revisorerna att utbildningsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Ärendet

Revisionen sammanfattar sin granskning av utbildningsnämnden på följande sätt.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att utbildningsnämnden inte helt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden delvis uppnår fullmäktiges verksamhetsmål. Från ekonomisk synpunkt är utfallet tillfredsställande.

Huvuddelen av nämndens mål, indikatorer och aktiviteter finns under fullmäktiges verksamhetsmål ”barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden”. Målet uppnås delvis. Inom grundskolan i egen regi uppnås flera av kunskapsmålen, men ”andelen elever som är behöriga till nationella program” uppnås inte helt. Vidare har grundskolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar försämrat sina kunskapsresultat trots stora satsningar som görs vid dessa skolor. Samtliga årsmål för indikatorer under trygghet och studiero och elevinflytande har delvis uppnåtts inom både grund- och gymnasieskolan.

Fördjupade granskningar visar bland annat att det finns utvecklingsbehov vad gäller övergång förskola – skola, arbetet mot kränkande be-handling inom gymnasieskolan, it- användningen i grundskolan och styrningen av miljöarbetet.

Intern kontroll

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämndens system för styrning och uppföljning av verksamhet, kvalitet och ekonomi bedöms som tillräckligt. Däremot behöver systemet i delar som berör arbetet med den interna kontrollen vidgas och stärkas. Gjorda granskningar under året visar att skolorna inte har en tillräcklig kontroll av att administrativa riktlinjer och rutiner följs.

Granskningen av prognoserna visar att prognossäkerheten kan förbättras.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I det följande kommenterar förvaltningen de olika delarna där revisionen har haft synpunkter.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionens bedömning av utbildningsnämndens måluppfyllelse skiljer sig från den som nämnden gör i verksamhetsberättelsen för 2014. I verksamhetsberättelsen finns beskrivet vilka överväganden utbildningsnämnden gör för att bedöma att fullmäktiges verksamhetsmål uppnås helt.

Revisorerna uttrycker oro för att nämndens grundskolor med minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar har försämrat sina kunskapsresultat. För 2015 har utbildningsnämnden utvidgat satsningen med fokusskolor till att också omfatta ett antal F-6 skolor. De nya skolorna har valts utifrån att de har högt socioekonomiskt index. Fokusskolornas resultat följs kontinuerligt bland annat med hjälp av följeforskning.

Deltid till heltid

Revisionen tar upp att indikatorn för att erbjuda medarbetare med deltid heltid inte uppnås alls. Förvaltningen har tillsatt en arbetsgrupp med ansvar för att tillsvidareanställda medarbetare som har en ofrivillig deltidsanställning, om möjligt, ska erbjudas arbete på heltid. I uppdraget ingår att kartlägga konsekvenserna av vad det innebär att erbjuda medarbetare med en sysselsättningsgrad på 80 % och däröver heltid. Skolledarna kommer att ges stöd i arbetet med att finna lösningar för utökning av tjänster och matchningar av behov och efterfrågan på befattningar som traditionellt varit

deltidstjänster. Målet blir att inte skapa nya deltidstjänster och att de som vill ska få heltid.

Sjukfrånvaro

Som revisionsrapporten har uppmärksammat har förvaltningen svårigheter att nå årsmålen för de två indikatorerna gällande sjukfrånvaro. I tertialrapport 1 2015 når förvaltningen 1,7 % för sjukfrånvaro dag 1-14 (årsmål 1,7 %) medan långtidssjukskrivningen hamnar på 5,2 % (årsmål 4,5 %). Förvaltningens negativa utveckling följer den nationella trenden statistiskt.

Förvaltningen kommer under året att genomföra såväl riktade som mer generella aktiviteter för att minska sjukfrånvaron och för att stödja friskfaktorer. Exempelvis inriktas särskilt fokus på yrkesgrupper och enheter som uppvisar hög sjukfrånvaro. I arbetet med friskfaktorer riktar förvaltningen sig till chefer och hur dessa kan få stöd både i det dagliga arbetet men även i särskilda insatser, rutiner och verktyg.

Övergång förskola – skola

Utbildningsnämnden har tidigare svarat på revisionens rapport om övergång förskola – skola. Förvaltningen har övergripande riktlinjer för övergången mellan förskola och skola. Utifrån riktlinjerna har det med varje stadsdelsförvaltning tecknats lokala samverkansöverenskommelser som behandlar övergången mellan verksamheterna i det specifika stadsdelsnämndsområdet.

It i skolan

Utbildningsnämnden har tidigare svarat på revisionens rapport om it i skolan. Förvaltningen arbetar vidare med att alltfler skolor genomför en självskattning av sin egna digitala mognad och det digitala användandet. Självskattningen genomförs via ett verktyg och skolorna får hjälp med att formulera handlingsplaner för att kunna ta nästa steg mot en fungerande digital lärmiljö.

Uppföljningen av arbetet med skolpliktsbevakning

Revisionen har följt upp en tidigare granskning av skolpliktsbevakning. Förvaltningen arbetar för att säkerställa att skolorna följer de centrala rutinerna för skolornas skolpliktsbevakning, bland annat genom att utbilda berörda handläggare. Förvaltningen tar också fram rapporter för att ta reda på vilka skolor som har många elever som saknar skolplacering i sitt skolpliktsbevakningsområde. Dessa skolor kontaktas sedan. Vid förvaltningens utbildningsmoduler för skolledare om skoljuridiska frågor betonas ansvaret för

skolpliktsbevakningen och vikten av ett kontinuerligt arbete med detta påtalas.

Ogiltig frånvaro

Revisionen konstaterar att en del rekommendationer kvarstår om bland annat brister i nuvarande registreringssystem för gymnasiet. Förvaltningen konstaterar att idag sker frånvarorapportering i tre verksamhetssystem. Ett beslut om övergång till ett system (Skola 24) från första januari 2015 fattades under hösten 2014. Av olika skäl uppfyllde inte verksamheterna denna övergång fullt ut. Ny tid för övergång är beslutad till starten av läsåret 2015/2016.

Förvaltningen avser att utveckla dessa uppföljningar och ta med dem i ett mer analytiskt perspektiv i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

Intern kontroll

Bidrag till ideella organisationer

Revisionen har i sin granskning av bidragsgivning till ideella organisationer framfört att uppföljningen av bidragstagarnas verksamhet kan stärkas. Förvaltningen kommer att se över regelverket för bidrag till ideella organisationer under 2015. I detta arbete kommer förvaltningen att beakta stadsrevisionens rekommendationer.

Skyddade personuppgifter

Revisionen konstaterar att vissa brister fortfarande finns i hur skyddade personuppgifter hanteras av skolor. Förvaltningen har tagit fram anvisningar för hantering av skyddade personuppgifter. Förvaltningen kommer inför tertiärrapport 2 att ta fram en checklista för att säkerställa att skolorna följer anvisningarna och tar fram de lokala rutiner som anges.

Post- och diarierutiner

Revisionen har vid sin granskning av skolor funnit brister i den interna kontrollen avseende post- och diarierutiner vid förvaltningens skolor. Förvaltningen kommer att anordna utbildning för administrativ personal på skolorna i registratorkunskap, offentlighet och sekretess. Samtidigt planeras en översyn av skriftliga rutiner riktade till skolledare och administrativ personal med ansvar för handlingar. Det centrala stödet till enheterna kommer också att utvecklas med fokus på att inventera kunskaper och erbjuda kompetensutvecklingsinsatser.

Registerkontroll vid anställning

Revisionen har även granskat registerkontrollen av anställda.

Förvaltningen kommer att utreda behovet av att revidera rutiner vid anställning.

Rutiner för inköp, beställning och lager

Vid kontroll av gymnasieskolor med yrkesprogram hittade revisionen brister i rutiner för inköp, beställning och lager.

Förvaltningen kommer att inleda ett arbete för att förbättra den interna kontrollen vid enheterna.

Förvaltningens egen uppföljning av intern kontroll

Under 2015 kommer rutinerna för det administrativa arbetsuppgifterna vid 40 enheter kommer att granskas.

Granskningsprogrammet för att kontrollera hur förvaltningens enheter arbetar innebär att alla enheter kommer att kontrolleras med ungefär fyra till fem års mellanrum. Granskningarna används också som underlag för att förtydliga och utveckla de administrativa rutinerna samt hitta och få bort brister i den interna kontrollen.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet godkänns och överlämnas till stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2014.

Bilagor

1. Missiv till utbildningsnämnden
2. Revisionsberättelse för utbildningsnämnden 2014
3. Årsrapport 2014 utbildningsnämnden